

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 32 A Rok XIV

WARSZAWA

ŚRODA

1 lutego

1939 R.

Cena 10 Gr.

w

„ZŁO NIE MOŻE BYĆ POKONANE, BEZ WYPowiedzenia MU WOJNY”.

Adam Mickiewicz

Tajemnicze wpływy „pewnych czynników”

Utraciły akcje spolszczenia handlu na korzyść spółdzielni ukraińskich

Niezwykle ciekawą sprawą odkrywającą kulisy wpływów w Konwencji Węglowej będzie rozpatrywał 7 lutego Wydział Handlowy Sądu Okręgowego w Katowicach. W imieniu Centrali Handlowej Kupców Węskich sprawę przeciwko firmie „Paliwo” wnoszą adw. Juliusz Wiśniewski.

Sprawa ta rzuca charakterystyczne światło na metody potężnych koncernów węglowych zrzeszonych w Polskiej Konwencji Węglowej a z drugiej strony wykazuje, ukryte, ale groźne wpływy usiłujące sparaliżować dążenie do umorowania handlu na Kresach Wschodnich.

ROZPROWADZENIE WĘGLA

W lipcu 1937 roku Centrala Handlowa Kupców Węskich, działająca w oparciu o Zrzeszenie Kupców Węskich, zdecydowała się przeprowadzić akcję rozprowadzenia węgla do ośrodków rolniczych. Akcja ta mogła mieć ogromne znaczenie dla zwiększenia zuzycia węgla szczególnie na Kresach Wschodnich, CHKW zwróciła się do spółki z o.o. „Paliwo”, będącej emanacją Polskiej Konwencji Węglowej, celem nawiązania współpracy.

„PEWNE CZYNNIKI”

We wrześniu 1937 r. ustalono warunki współpracy „Paliwo” z CHKW. Jakkolwiek przedstawiciel „Paliwo” dyr. Olszak zaakceptował warunki współpracy, jednak już wówczas dowiedziano się z ust p. dyr. Olszaka o istnieniu „pewnych czynników”, które mogłyby całą akcję utrudnić. To też w myśl poleceń przedstawiciela firmy „Paliwo” przystąpiono do szybkiego przygotowania do akcji województw „Polski B”, leżących na wschód od linii Wisły i Sanu. Wkrótce też Centrala HKW miała 51 punktów, gdzie można było otworzyć składy węgla i zaangażować 3 instruktorów - akwizytorów.

Centrala HKW zakupywała węgiel na własny rachunek, odsprzedając go następnie składom. Wkrótce Centrala HKW miała możliwość utworzenia składów w jeszcze 13 nowych punktach i wysyłała 4 akwizytorów na linie kolejowych. 1. Miawa — Ostrołęka, 2. Międzyrzec — Iwawce, 3. Sarny — Kostopol, 4. Kolomyja — Zaleszczyki — Tarnopol, a więc na szlakach, na których spolszczenie handlu ma ogromne znaczenie.

KONTRAKCJA

Wkrótce jednak zaczęły działać

„pewne czynniki”. Z podanych przez Centralę HKW punktów sprzedaży węgla „Paliwo” odrzuciło 21, podając jako uzasadnienie, że „są one zajęte przez inne jej placówki handlowe. Wówczas to przedstawiciele CHKW interweniowali, otrzymując zapewnienie, że „Paliwo” będzie wysyłać węgiel w wysyłkach zbiorowych na zlecenie CHKW wprost do rolników. Początkowe działanie tej umowy wykazało, że może ona być dobrze i bez trudności wykonywana.

ZNISZCZONA PRACA

W jakiś czas potem „pewne czynniki” znów dały znać o sobie. W czasie konferencji w państwowym przedsiębiorstwie „Paliwo” dali do zrozumienia, że wskutek nacisku decydujących osób i ma musiała nawiązać współpracę ze spółdzielnią rolniczo-handlowymi na Wołyniu i w województwach wileńskim i nowogródzkim, wobec tego sprzedaż węgla przez CHKW będzie musiała ulec ograniczeniu. W parę dni po tym oświadczeniu firma „Paliwo” przekazała całą dotychczasową umowę z CHKW.

ROLA P. WOJEWODY

Wówczas „Paliwo” oddała wszystkie swe składki komisyjne w ręce ukraińskich spółdzielni rolniczych.

B. BRYKNER

i S-ka Szpitalna 9

zaprasza na DOROCZNĄ WYPRZEDAŻ

Sprawa Witos

Wincenty Witos przebywający jak wiadomo na emigracji, jest wciąż przedmiotem dyskusji i sporów politycznych. Jedną z największych organizacji politycznych Polski dzisiejszej, jakim jest Stronnictwo Ludowe, uważa go wciąż za swego wodza, i wysuwa żądanie, by czynniki miarodajne umożliwiły mu powrót do kraju. Nawet w Sejmie dzisiejszym Wincenty Witos stał się przedmiotem interwencji. Natomiast stanowisko czynników miarodajnych wciąż pozostaje bez zmiany. Uważają one, że o amnestii dla Witos nie ma w tej chwili mowy. Pisma sanacyjne o burzają się i rzucają gromy na tych, którzy osmielają się podnosić sprawę Witos.

Nasz stosunek do Wincentego Witos jest całkowicie obiektywny. Widzimy szereg błędów jakie popełnił, uznajemy szereg zasług, jakie na jego rachunek można zapisać. Sprawę amnestii rozpatruje-

my jednak nie pod kątem widzenia zasług czy win, ale na płaszczyźnie zupełnie innej, o wiele poważniejszej i istotniejszej.

Stoimy na stanowisku, że spory z przeszłości powinny być zlikwidowane. Stoimy na stanowisku, że należy usunąć wszystko to, co wskrzesza dawne spory, wszystko to, co utrzymuje dawne podziały. Ludzie, którzy patrzą na stosunki polityczne w Polsce, muszą przyznać, że bez zlikwidowania sprawy Witos, nie ma mowy o usunięciu tych drażnień, które uniemożliwiają Stronnictwu Ludowemu wdrożenie na drogę politycznej pracy politycznej. Możemy się na to krzywić, czy z tego cieszyć, ale taka jest rzeczywistość.

Ludzie trzeźwo patrzący na to co się dzieje w Polsce, dostrzegają jeszcze inny fakt. Na krzywdzie chłopskiej — nie rozwiązanie sprawy Wito-

sa uważają chłopci należący do Stronnictwa Ludowego za krzywdę chłopską — żerują najrozmaitsze elementy. Postępują się one tym argumentem, by sprowadzić masę chłopską na drogę walki z dzisiejszą rzeczywistością polityczną, nieraz do walki z państwem, posługując się tym argumentem, by wicherzyć i siać niezadowolenie.

W tych warunkach w interesie państwa leży jaknajwyższe załatwienie sprawy Witos w ten sposób, by w masach chłopskich wpoić przekonanie, iż sprawa została rozwiązana bez krzywdy chłopskiej, by zaś z drugiej strony poczucie prawa i sprawiedliwości stało się zadość. Jesteśmy przekonani, że taka droga jest zupełnie możliwa do zrealizowania. Zastosowanie prawa łaski nie może być przecież podważeniem zasad sprawiedliwości.

A nawet jeśli bowiem się stanie na stanowisku, że Win-

centy Witos powinien odcierpieć karę wymierzoną mu przez sąd Rzeczypospolitej, to niewątpliwie trzeba stwierdzić, że karę tę odcierpieć, aczkolwiek w innej formie. Przecież dla Polaka, a zwłaszcza dla chłopca polskiego, przymusowe przebywanie przez szereg lat na obcej ziemi, bez widoków powrotu do kraju, jest karą kto wie czy nie ostrzejszą, niż przebywanie w więzieniu w Polsce.

Wincenty Witos, b. premier z 1920 r., nie jest w każdym razie zwykłym przestępcą, dla którego przebywanie zagranicą nie jest karą. A postulaty polityczne wolał on możliwie szybko załatwienie sprawy Witos, o możliwości szybkiego usunięcia tej przeszkody na drodze do koncentracji wysiłków narodowych.

Jan Korolec

Zyd-kamienicznik wymusił 800 zł. od właściciela sklepu

Policja 13-go komisariatu zatrzymała niejakiego Józka Jerzego(?) Asterblumba, właściciela domu przy ul. Granicznej 14 i administratora domu przy ul. Hożej 40 za wymuszenie 800 złotych od Antoniego Ajdukiewicza, właściciela sklepu z owocami i jarzynami przy ul. Hożej 40, z zawodu dozorca domu przy ul. Wilczej 29.

Ajdukiewicz od 2 lat prowadził sklep przy ul. Hożej.

Nie będąc fachowcem, miał straty, wobec czego postanowił sklep sprzedać. Administrator domu, Asterblum, zgodził się na sprzedaż sklepu za wygórowanym 800 zł.

Ajdukiewicz, który zapłacił za sklep 3000 zł, zmuszony był sprzedać sklep z urządzeniem i towarami za 2000 zł, z czego zmuszony był wypłacić 800 zł. Asterblumowi.

Gdy wpłacił pieniądze poprosił świadka i uprzednio ponumerował banknoty.

Po zainkasowaniu pieniędzy przez Asterbluma, Ajdukiewicz powiadomił policję o wykorzystaniu sytuacji i zmuszeniu go do zapłacenia okupu. Policja przeprowadziła rewizję u Asterbluma i po znalezieniu banknotów z numeracją, podaną przez Ajdukiewicza, żydowski kamienicznik zatrzymał i przekazał władzom śledczym.

„Berliner Tageblatt” przestał wychodzić

BERLIN, 31. 1. Dziś ukazał się po raz ostatni jeden z najważniejszych dzienników berlińskich „Berliner Tageblatt”.

Od dnia 1 lutego r. „Berl. Tageblatt” zostaje połączony z „Deutsche Allgemeine Ztg.”. Większość członków redakcji i korespondentów zagranicznych „Berliner Tageblattu” przechodzi do „Deutsche Allg. Ztg.”.

W ostatnim numerze „Berliner Tageblatt” najwybitniejsi publicyści i korespondenci dziennika żegnają się ze swymi czytelnikami.

Katastrofalna zamieć śnieżna

NOWY JORK, 31. 1. Od wielu lat nie było tak katastrofalnej, jak obecnie zamieci śnieżnej w Stanach Zjednoczonych. W szczególności dała się ona odczuć w stanach wschodnich.

Dotychczas stwierdzono śmierć 29 osób w tym 12 w Chicago. W Bostonie i Nowym Jorku szaleje burza śnieżna pędzona wiatrem o szybkości 60 mil na godzinę.

Temperatura obniża się

Przewidywany przebieg pogody w dniu 1.2.39:

W północno-wschodniej połowie kraju pogodnie i umiarkowany mróz. Na pozostałym obszarze zachmurzenie duże, miejscami opad śnieżny przy lekkim mrozie. W całym kraju słabe wiatry z północnego zachodu.

„ABC” walczy o Wielką Polskę!